

## **IŠVADA**

2017 m. kovo 15 d.

Vilnius

### **Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo**

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2017 m. kovo 15 d. posėdyje išnagrinėjo Giedriaus Šarkano peticiją „Dėl Lietuvos Respublikos švenčių dienų įstatymo pakeitimo ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 162 straipsnio 1 dalies 13 punkto išbraukimo“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos darbo kodekso 162 straipsnio 1 dalį, išbraukiant jos 13 punktą.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę ir į tai, kad Šv. Kalėdos yra Lietuvos valstybės ir jos žmonių kultūros, papročių dalis, kad jos švenčiamos ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje pasaulio šalių.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji taryba Šv. Kalėdas įtraukė į šventinių dienų sąrašą dar 1990 m. spalio 25 d.

Gruodžio 25–26 d. švenčiama viena iš linksmiausių ir šviesiausių metuose švenčių – Šv. Kalėdos. Tomis dienomis daugelyje pasaulio tautų žmonės mini Jėzaus Kristaus gimimą. Pačiais seniausiais laikais Kalėdos buvo švenčiamos kaip Saulės sugrįžimo šventė, kaip saulės bei augmenijos dievo gimimo diena.

Dabar Šv. Kalėdos švenčiamos beveik visame pasaulyje, dažnai suliejant vietines ir jau globaliosios kultūros dalimi tapusias tradicijas. Tai sielos ir šeimos šventė.

Kalėdos yra sena žemdirbių šventė, tačiau Lietuvoje ji neturėjo tokio stipraus religinio poveikio kaip Kūčios. Senovės baltai ta proga aukodavo kiaulę dievams, vėliau šį paprotį pakeitė kiaulės valgymas. Kiaulės galva, papuošta įvairiais žalumynais, būdavo pateikiama ant stalo. Kitas svarbus paprotys – kalėdojimas. Kalėdų dieną žmonės persirengdavo seniu, vadinamu Kalėda ir eidavo aplankyti kaimynų. Su apsilankymu susiję įvairūs ritualai ir būrimai, vėliau persirengėliai buvo sutapatinti su trim karaliais, o Kalėdą pakeitė Kalėdų senelis. Kalėdoti eidavo kunigas, taip aplankydamas visus savo parapijiečius, taip pat patys neturtingiausi valstiečiai, atnešantys savo gerumą į namus ir gaunantys maisto. Europoje nuo Kalėdų iki sausio 6 d. buvo kūrenama ugnis, po Antro Pasaulinio karo ugnį pakeitė eglutės.

Šiandien Kalėdos kiekvienam iš mūsų yra bene pati didžiausia ir gražiausia metų šventė, kurią švenčia ne tik tikintieji. Sulaukus gražiausių metų švenčių, susimąstome apie tikėjimo prasmę, žmogiškąsias vertybes ir gyvenimo džiaugsmą. Šv. Kalėdos – bendras visų mūsų turtas, kurį turime puoselėti ir kurio laikui bėgant turime stengtis neprarasti. Žmonės įvairiai žiūri į Kalėdas: vieniems

tai itin krikščioniška (Lietuvoje 2011 m. surašymo duomenimis apie 80 proc. yra deklaruojanti išpažįstantys krikščionybę), su Dievu sietina, ramybės ir tylos reikalaujanti šventė, kiti kalbėdami apie Kalėdas, Kalėdinę dvasią, niekada nepagalvoja apie Kristų.

Būtina pažymėti, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 26 straipsnyje nustatyta, kad minties, tikėjimo ir sąžinės laisvė yra nevaržoma. Kiekvienas žmogus turi teisę laisvai pasirinkti bet kurią religiją arba tikėjimą ir vienas ar su kitais, privačiai ar viešai ją išpažinti, atlikinėti religines apeigas, praktikuoti tikėjimą ir mokyti jo. Niekas negali kito asmens versti nei būti verčiamas pasirinkti ar išpažinti kurią nors religiją arba tikėjimą. Žmogaus laisvė išpažinti ir skleisti religiją arba tikėjimą negali būti apribota kitaip, kaip tik įstatymu ir tik tada, kai būtina garantuoti visuomenės saugumą, viešąją tvarką, žmonių sveikatą ir dorovę, taip pat kitas asmens pagrindines teises ir laisves. Be to, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnyje nustatyta, kad žmogus turi teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti, tačiau laisvė reikšti įsitikinimus ir skleisti informaciją nesuderinama su nusikalstamais veiksmais – tautinės, rasinės, religinės ar socialinės neapykantos, prievartos bei diskriminacijos kurstymu, šmeižtu ir dezinformacija.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo dėl Peticijų komisijos sprendimo dėl Giedriaus Šarkano peticijos projektą.

**PRIDEDAMA:**

1. Giedriaus Šarkano peticijos kopija, 3 lapai.
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos raštas (2017-02-20, Nr. (11.2-53)SD-1018, 1 lapas.
3. Išrašas iš Seimo Peticijų komisijos 2017 m. kovo 15 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-03, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras